

Četrtek, 17. december 2015

P8_TA(2015)0470

Letno poročilo o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2014 in politika Evropske unije na tem področju**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2015 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2014 in politiki Evropske unije na tem področju (2015/2229(INI))**

(2017/C 399/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah ter drugih pogodb in instrumentov Združenih narodov o človekovih pravicah, zlasti Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah in Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki sta bila sprejeta 16. decembra 1966 v New Yorku,
- ob upoštevanju Konvencije ZN o otrokovih pravicah in resolucije Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2014 o 25. obletnici Konvencije ZN o otrokovih pravicah ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju členov 2, 3, 8, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju strateškega okvira EU in akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo, ki ju je Svet za zunanje zadeve sprejel 25. junija 2012 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah – svoboda izražanja na spletu in drugje, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel 12. maja 2014 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju smernic EU za spodbujanje in varstvo svobode veroizpovedi ali prepričanja ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju smernic za medparlamentarne delegacije Evropskega parlamenta o spodbujanju človekovih pravic in demokracije pri njihovih obiskih izven Evropske unije ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu v letu 2014, ki ga je Svet sprejel 22. junija 2015 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, ki ga je Svet sprejel 20. julija 2015 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/sl/pdf>

⁽³⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9647-2014-INIT/sl/pdf>

⁽⁴⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11491-2013-INIT/sl/pdf>

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>

⁽⁶⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/pdf/st10152-en15.pdf>

⁽⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/sl/pdf>

Četrtek, 17. december 2015

- ob upoštevanju akcijskega načrta o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU 2016–2020 (GAPII), ki ga je Svet sprejel 26. oktobra 2015 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. maja 2012 z naslovom Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 5. decembra 2014 o spodbujanju in varstvu otrokovih pravic ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2015/260 z dne 17. februarja 2015 o podaljšanju mandata posebnega predstavnika Evropske unije za človekove pravice ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. maja 2015 o enakosti spolov pri razvoju ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 z dne 31. oktobra 2000 o ženskah, miru in varnosti ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svojih nujnih resolucij o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o ukrepih EU za zaščito zagovornikov človekovih pravic ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2011 o zunanjih politikah EU v prid demokratizaciji ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o strategiji digitalne svobode v zunanji politiki EU ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2013 o svobodi tiska in medijev po svetu ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2013 o korupciji v javnem in zasebnem sektorju: vpliv na človekove pravice v tretjih državah ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. oktobra 2013 o kastnem razlikovanju ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2014 o prednostnih nalogah EU za 25. sejo Sveta Združenih narodov za človekove pravice ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2015 o prednostnih nalogah Evropske unije za Svet OZN za človekove pravice v letu 2015 ⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 2. aprila 2014 o 69. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13201-2015-INIT/sl/pdf>

⁽²⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%209369%202012%20INIT>

⁽³⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32015D0260>

⁽⁵⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/sl/pdf>

⁽⁶⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽⁷⁾ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 69..

⁽⁸⁾ UL C 33 E, 5.2.2013, str. 165.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0274.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0394.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0420.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0252.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0079.

⁽¹⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0259.

Četrtek, 17. december 2015

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2014 o odpravi mučenja v svetu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2015 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu v letu 2013 ter politiki Evropske unije na tem področju ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2015 o pregledu evropske sosedске politike ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 o človekovih pravicah in tehnologiji: učinek sistemov za odkrivanje vdorov in sistemov nadzora na človekove pravice v tretjih državah ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2015 o migraciji in beguncih v Evropi ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o prenovi akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk pri razvoju ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o smrtni kazni ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. oktobra 2014 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Strategija širitve in glavni izzivi v obdobju 2014–15 ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju skupnega sporočila visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Komisije Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Partnerstvo za demokracijo in skupno blaginjo z državami južnega Sredozemlja ⁽⁹⁾ z dne 8. marca 2011,
- ob upoštevanju skupnega sporočila visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Nov odziv na spremembe v sosedstvu ⁽¹⁰⁾ z dne 25. maja 2011,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 30. aprila 2014 o pristopu k razvojnemu sodelovanju EU, temelječem na pravicah, ki bo zajemal vse človekove pravice (SWD(2014)0152),
- ob upoštevanju resolucije Sveta Združenih narodov za človekove pravice z dne 26. junija 2014, v katerem ta poziva k ustanovitvi odprte medvladne delovne skupine, zadolžene za pripravo mednarodnega pravno zavezujočega instrumenta o nadnacionalnih družbah in drugih podjetjih v povezavi s človekovimi pravicami ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2015 o novem pristopu EU k človekovim pravicam in demokraciji – ocena dejavnosti Evropske ustanove za demokracijo od njene ustanovitve ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju letnega poročila o skupnem programu proti pohabljanju ženskih spolnih organov ⁽¹³⁾ za leto 2014, ki ga je pripravil Sklad Združenih narodov za prebivalstvo (UNFPA) pri Unicefu,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0344/2015),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0206.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0272.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0288.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0317.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0350.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0348.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_sl.pdf

⁽⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52011DC0200>

⁽¹⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0303:FIN:sl:PDF>

⁽¹¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/082/52/PDF/G1408252.pdf?OpenElement>

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0274.

⁽¹³⁾ <http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/joint%20Programme%20on%20FGMC%20Summary%20Report.pdf>

Četrtek, 17. december 2015

- A. ker člen 21 PEU Evropsko unijo zavezuje, da razvija skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP), ki jo vodijo načela demokracije, pravne države, univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanja človekovega dostojanstva, enakosti in solidarnosti ter upoštevanja Ustanovne listine Združenih narodov, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in mednarodnega prava;
- B. ker je v členu 6 PEU določeno, da „Unija pristopi k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin“;
- C. ker morajo biti spoštovanje, spodbujanje, nedeljivost in varovanje univerzalnosti človekovih pravic temelji zunanjega delovanja EU;
- D. ker je večja usklajenost notranjih in zunanjih politik EU, pa tudi med samimi zunanjimi politikami EU, nujna za uspešno in učinkovito politiko EU na področju človekovih pravic; ker bi izboljšana doslednost morala EU omogočiti hitrejšo odzivanje v zgodnjih fazah kršenja človekovih pravic;
- E. ker je sestavni del zunanje politike Unije njena zavezanost učinkoviti večstranskosti, v središču katere so Združeni narodi, izhaja pa iz prepričanja, da je večstranski sistem, ki temelji na univerzalnih pravilih in vrednotah, najboljši način za spoprijemanje s svetovnimi krizami, izzivi in grožnjami;
- F. ker se spoštovanje človekovih pravic izpodbija povsod po svetu in je ogroženo; ker univerzalnost človekovih pravic resno izpodbijajo številni avtoritarni režimi, zlasti v večstranskih forumih;
- G. ker več kot polovica svetovnega prebivalstva še vedno živi v nedemokracijskih in represivnih režimih in ker se je svoboda v svetu v zadnjih letih nenehno zmanjševala; ker je nespoštovanje človekovih pravic strošek za družbo in za posameznike;
- H. ker po vsem svetu prihaja do številnih poskusov zmanjševanja prostora civilne družbe, tudi v Svetu OZN za človekove pravice;
- I. ker za demokratično ureditev ne zadostujejo samo svobodne volitve, temveč zahteva tudi pregledno upravljanje, spoštovanje pravne države, svobode govora, spoštovanje človekovih pravic, neodvisno sodstvo ter spoštovanje mednarodnega prava, mednarodnih sporazumov in smernic za spoštovanje človekovih pravic;
- J. ker je podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (podpredsednica/visoka predstavnica) ob predstavitvi predloga novega skupnega akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo izjavila, da bodo človekove pravice ena izmed krovnih prednostnih nalog njenega mandata in smerokaz v vseh odnosih z institucijami EU ter tretjimi državami, mednarodnimi organizacijami in civilno družbo; ker bo leta 2017 opravljen vmesni pregled akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo, ki bo potekal sočasno z vmesnim pregledom instrumentov za zunanje financiranje, kar naj bi prispevalo k večji skladnosti zunanjega delovanja EU;
- K. ker so za izvajanje novega akcijskega načrta odgovorni Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD), Komisija, Svet in države članice; ker lahko misije in predstavništva EU v tretjih državah odigrajo pomembno dopolnilno vlogo pri uspešnem izvajanju akcijskega načrta;
- L. ker je treba zagotoviti ustrezna sredstva in jih uporabiti na najučinkovitejši način, da bi okrepili spodbujanje človekovih pravic in demokracije v tretjih državah;
- M. ker bi morala EU storiti več, da bi izmerila vpliv svojih politik na človekove pravice, čim bolj povečala pozitiven vpliv, preprečila in ublažila negativen vpliv ter okrepila dostop do pravnih sredstev za prizadeto prebivalstvo;

Četrtek, 17. december 2015

- N. ker je sodelovanje z voditelji in organi tretjih držav v vseh dvostranskih in večstranskih forumih eno od najučinkovitejših orodij za reševanje vprašanj s področja človekovih pravic v tretjih državah; ker so organizacije civilne družbe v tretjih državah ključni sogovorniki pri oblikovanju in izvajanju politike EU na področju človekovih pravic;
- O. ker je tesno sodelovanje s civilno družbo in zagovorniki človekovih pravic v tretjih državah po mnenju EU ena od njenih glavnih prednostnih nalog pri spopadanju z zlorabami človekovih pravic;
- P. ker bi moralo imeti mednarodno sodelovanje večjo vlogo pri krepitevi spoštovanja temeljnih pravic in pri učinkovitem parlamentarnem nadzoru nad obveščevalnimi službami, ki uporabljajo digitalne tehnologije za nadzor;
- Q. ker so EU in njene države članice tesne zaveznice Mednarodnega kazenskega sodišča že od njegove ustanovitve ter ga finančno, politično, diplomatsko in logistično podpirajo, obenem pa spodbujajo univerzalnost Rimskega statuta in branijo njegovo integriteto, da bi bilo to sodišče še bolj neodvisno;
- R. ker bi bilo treba politike s področja podpore človekovih pravic in demokracije vključiti tudi v vse druge politike EU z zunanjo razsežnostjo, kot so razvoj, migracija, varnost, boj proti terorizmu, širitev in trgovina, da bi še naprej spodbujali spoštovanje človekovih pravic;
- S. ker člen 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da trgovinska politika EU temelji na načelih in ciljih zunanjega delovanja Evropske unije;
- T. ker so različne oblike migracije pomemben izziv za zunanjo politiko EU, ki zahteva takojšnje, učinkovite in trajne rešitve, da se zagotovi, da se človekove pravice ljudi v stiski, kot so tisti, ki bežijo pred vojno in nasiljem, spoštujejo v skladu z evropskimi vrednotami ter mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic;
- U. ker je bilo svetovno gospodarstvo v krizi, ki bi utegnila vplivati na ekonomske in socialne pravice, na življenjske razmere prebivalstva (večja brezposelnost, revščina, neenakost, negotova delovna mesta, nižanje kakovosti storitev in omejen dostop do njih) in torej na njihovo blagostanje;
- V. ker bi morale na osnovi univerzalnih in nedeljivih vrednot svoboda misli, svoboda vesti ter svoboda veroizpovedi in prepričanja postati ena od prednostnih nalog EU, pri čemer bi jih morati tudi brezpogojno podpirati; ker te pravice ostajajo ogrožene, saj je število njihovih kršitev strmo naraslo;
- W. ker je univerzalna odprava smrtne kazni še naprej ena od prednostnih nalog EU v njeni zunanji politiki na področju človekovih pravic; ker bo junija 2016 v Oslu na Norveškem potekal 6. svetovni kongres proti smrtni kazni;
- X. ker se otroci, ženske in pripadniki manjšin soočajo z vedno večjimi in specifičnimi grožnjami, nasiljem in spolnim nasiljem, zlasti na vojnih območjih;
- Y. ker je nagrado Saharova za leto 2014 prejel dr. Denis Mukwege, ki se kot zdravnik in zagovornik človekovih pravic neutrudno zavzema za žrtve spolnega nasilja in pohabljanja spolnih organov; ker je pohabljanje ženskih spolnih organov huda kršitev pravic žensk in otrok in ker je treba boju proti tej praksi in proti spolnemu nasilju nameniti osrednje mesto v zunanji politiki EU in njeni politiki na področju človekovih pravic;
- Z. ker je bilo v letu 2014 po ocenah 230 milijonov otrok, ki živijo v državah in na območjih, ki so jih prizadeli oboroženi konflikti, izpostavljenih skrajnemu nasilju in travmi, nasilne skupine pa jih prisilno novačijo in namerno napadajo;

Četrtek, 17. december 2015

- AA. ker člen 25 Splošne deklaracije človekovih pravic priznava, da ima vsaka oseba pravico do „življenjske ravni, ki zagotavlja njemu in njegovi družini zdravje in blaginjo“, v okviru katere sta materinstvo in otroštvo upravičena do posebne oskrbe in pomoči, ki vključuje zdravniško oskrbo; ker resolucija Sveta OZN za človekove pravice št. 26/28 ⁽¹⁾ poziva, naj se na naslednjem zasedanju socialnega foruma Sveta OZN za človekove pravice v ospredje postavi dostop do zdravil v okviru pravice vsakogar, da uživa najvišji dosegljiv standard telesnega in duševnega zdravja; ker je v ustanovni listini Svetovne zdravstvene organizacije zapisano, da je uživanje najvišjega dosegljivega standarda zdravja ena od temeljnih pravic vsakega človeka ne glede na raso, vero, politično prepričanje, ekonomski ali socialni položaj;
- AB. ker podnebne spremembe vplivajo na dostop do vode, naravnih virov in hrane;
- AC. ker teroristične organizacije in bojujoče se skupine načrtno in sistematično uničujejo dragocena arheološka najdišča, ki so del svetovne dediščine, s čimer želijo destabilizirati prebivalce in jih prikrajsati za kulturno identiteto, česar ne bi smeli obravnavati samo kot vojni zločin, temveč tudi kot zločin proti človeštvu;

Splošne ugotovitve

1. izraža globoko zaskrbljenost, da so človekove pravice in demokratične vrednote, kot so svoboda izražanja, misli, vesti in veroizpovedi ter zbiranja in združevanja, na različnih delih sveta čedalje bolj ogrožene, tudi v avtoritarnih režimih; prav tako izraža globoko zaskrbljenost, da se javni prostor civilne družbe krči in da je ogroženo čedalje večje število zagovornikov človekovih pravic po vsem svetu;
2. poziva EU in njene države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja, da se človekove pravice in demokratične vrednote učinkovito postavijo v središče njihovih odnosov s širšim svetom, saj so se temu zavezale v PEU; ugotavlja, da bi morala EU uporabljati ustrezne ukrepe za obravnavo resnih kršitev človekovih pravic v tretjih državah, zlasti v primeru avtoritarnih režimov, tudi prek odnosov na področju trgovine, energetike ali varnosti;
3. ponovno poudarja, kako bistveno je zagotoviti večjo skladnost med notranjimi in zunanji politikami EU glede spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih vrednot; v zvezi s tem poudarja, da to poročilo obravnava zunanje politike EU za uveljavljanje človekovih pravic, Parlament pa sprejme tudi letno poročilo o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji, ki ga pripravi Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve; prav tako poudarja pomen večje doslednosti in skladnosti zunanje politike EU in vseh njenih instrumentov ter izogibanja dvojnemu standardu v njih;
4. poziva EU in njene države članice, naj učinkovito obravnavajo notranje izzive na področju človekovih pravic, kot so položaj Romov, ravnanje z begunci in migranti, diskriminacija oseb LGBTI, rasizem, nasilje nad ženskami, pogoji v priporih ali svoboda medijev v državah članicah, da bi ohranile verodostojnost in doslednost svoje zunanje politike na področju človekovih pravic;
5. vztraja, kako pomembno je zagotoviti skladnost politike EU v primerih zasedbe ali priključitve ozemlja; opominja, da bi morale politiko EU v teh primerih voditi mednarodno humanitarno pravo;
6. odločno nasprotuje pridružitvi, okupaciji in kolonizaciji ozemelj ter vztraja pri neodtujljivi pravici ljudi do samoodločbe;

⁽¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/086/06/PDF/G1408606.pdf?OpenElement>

Četrtek, 17. december 2015

7. meni, da bi morale imeti EU in njene države članice enotna in trdna stališča ter zagotoviti, da se njihovo sporočilo sliši, če nameravajo izpolniti svoje zaveze glede uveljavljanja človekovih pravic in demokratičnih vrednot po svetu;
8. poleg tega poudarja, kako pomembno je okrepiti sodelovanje med Komisijo, Svetom, ESZD, Parlamentom in delegacijami EU, da se izboljša splošna usklajenost politike EU na področju človekovih pravic in demokracije ter osrednja vloga te politike med vsemi politikami EU z zunanjo razsežnostjo, zlasti na področjih, povezanih z razvojem, varnostjo, zaposlovanjem, migracijami, trgovino in tehnologijo;
9. poziva EU, naj izboljša in sistemizira celoten obseg vpliva svojih politik na človekove pravice in zagotovi, da se bodo te analize nato uporabile za preoblikovanje njenih politik; poziva EU, naj razvije bolj učinkovite mehanizme za povečevanje pozitivnega vpliva njenih politik na človekove pravice, za preprečevanje in blaženje negativnega vpliva ter za okrepitev dostopa do pravnih sredstev za prizadeto prebivalstvo;
10. opozarja na svojo dolgoročno zavezo spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih vrednot, ki se med drugim kaže v vsakoletni podelitvi nagrade Saharova za svobodo misli, delu Pododbora za človekove pravice ter vsakomesečnih razpravah na plenarnih zasedanjih ter v resolucijah o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države;
11. je močno zaskrbljen, ker teroristične organizacije in bojujoče se skupine načrtno in sistematično uničujejo dragocena arheološka najdišča, ki so del svetovne dediščine, s čimer želijo destabilizirati tamkajšnje prebivalce in jih prikrajšati za kulturno identiteto, na račun nezakonite trgovine z ukradenimi umetninami pa financirajo svoje nasilne dejavnosti; zato poziva Komisijo, naj se v sodelovanju z OZN in Unescom bori proti nezakoniti trgovini z umetninami z vojnih območij in zasnuje pobude za zaščito tamkajšnje kulturne dediščine; poziva Komisijo, naj načrtno uničevanje skupne dediščine opredeli kot zločin proti človeštvu in temu ustrezno pravno ukrepa;

Instrumenti politik EU za spodbujanje človekovih pravic in demokracije po svetu

Letno poročilo EU o človekovih pravicah in demokraciji po svetu

12. pozdravlja sprejetje letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji po svetu za leto 2014; meni, da je letno poročilo nepogrešljivo orodje za nadzor politik EU na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države po svetu ter za poročanje in razpravo o teh politikah; poziva ESZD in Komisijo, naj zagotovita celostne ukrepe na podlagi vprašanj, ki so bila zastavljena v letnem poročilu, vključno s specifičnimi predlogi, ki so namenjeni reševanju te težave, kot tudi večjo skladnost različnih poročil o zunanji politiki EU na področju človekovih pravic in demokracije;
13. ponavlja svoje vabilo podpredsednici/visoki predstavnici, naj dvakrat na leto s poslanci Evropskega parlamenta razpravlja na plenarnem zasedanju, prvič ob predstavitvi letnega poročila EU in drugič v odziv na poročilo Parlamenta; poudarja, da imajo pisni odgovori Komisije in ESZD na resolucijo Parlamenta o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji pomembno vlogo v medinstitucionalnih odnosih, saj omogočajo sistematično in temeljito spremljanje vseh točk, ki jih je izpostavil Parlament;
14. izreka pohvalo ESZD in Komisiji za njuno izčrpno poročanje o dejavnostih EU na področju človekovih pravic in demokracije v letu 2014; vseeno pa meni, da bi lahko sedanjo obliko letnega poročila o človekovih pravicah in demokraciji izboljšali, in sicer tako, da se pripravi boljši pregled dejanskega učinka ukrepov EU na človekove pravice in demokracijo v tretjih državah ter doseženega napredka, kot tudi bralcu bolj prijazno obliko; poziva tudi k poročanju o ukrepih, ki so bili sprejeti v odziv na resolucije Parlamenta o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države;

Četrtek, 17. december 2015

15. v zvezi s tem priporoča, naj bo pristop ESZD pri pripravi letnega poročila bolj analitičen, obenem pa naj še naprej poroča o izvajanju strateškega okvira EU in akcijskega načrta; meni, da bi moralo letno poročilo poudariti dosežke in najboljšo prakso EU na tem področju, obenem pa opredeliti izzive in omejitve, s katerimi se sooča EU pri svojih prizadevanjih za spodbujanje človekovih pravic in demokracije v tretjih državah, ter na podlagi pridobljenih izkušenj zasnovati dejanske ukrepe za prihodnja leta;

16. vztraja, da bi morala biti poročila o posameznih državah v letnem poročilu manj opisna in manj statična, in bi morala bolje odražati izvajanje nacionalnih strategij na področju človekovih pravic ter ponuditi pregled učinka ukrepov EU na terenu;

Strateški okvir EU in (nov) akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo

17. ponavlja svoje mnenje, da je bilo sprejetje strateškega okvira EU in prvega akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo leta 2012 pomemben mejnik za EU, saj je s tem človekove pravice in demokracijo brez izjeme vključila v svoje odnose s širšim svetom;

18. pozdravlja dejstvo, da je Svet julija 2015 sprejel nov akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019; izreka pohvalo ESZD, da se je pri oceni prvega in pripravi novega akcijskega načrta posvetovala s Komisijo, Parlamentom, državami članicami, civilno družbo ter regionalnimi in mednarodnimi organizacijami;

19. pozdravlja ponovno zavezo EU, da bo uveljavljala in ščitila človekove pravice ter podpirala demokracijo v svetu; ugotavlja, da naj bi z akcijskim načrtom EU omogočili bolj osredotočen, sistematičen in usklajen pristop na področju človekovih pravic in demokracije, obenem pa bo EU lahko okreplila vpliv svojih politik in orodij na terenu; v zvezi s tem podpira prednostno obravnavo petih strateških področij za ukrepanje;

20. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, ESZD, Komisijo, Svet in države članice, naj zagotovijo učinkovito in usklajeno izvajanje novega akcijskega načrta; posebej opozarja na to, kako pomembno je povečati učinkovitost in do največje mere izkoristiti lokalni učinek orodij, ki jih EU uporablja za spodbujanje spoštovanja človekovih pravic in demokracije v svetu; poudarja, da je treba zagotoviti hitro in ustrezno odzivanje na kršitve človekovih pravic; ponavlja, kako pomembno je krepiti prizadevanja, da se človekove pravice in demokracija vključijo v vse zunanje dejavnosti EU, tudi na najvišji politični ravni;

21. poudarja, da mora EU za izpolnitev ambicioznih ciljev iz novega akcijskega načrta zagotoviti dovolj sredstev in strokovnega znanja, tako s stališča namenskih človeških virov v delegacijah in na uradnih sedežih kot s stališča dostopnih sredstev za projekte;

22. ponavlja svoje mnenje, da je za usklajeno in dosledno krepitev agende za človekove pravice in demokracijo potrebno močno soglasje med državami članicami in institucijami EU ter večje sodelovanje med njimi; opozarja, da akcijski načrt zadeva tako EU kot države članice; zato odločno poudarja, da bi morale države članice brez izjeme samostojneje izvajati akcijski načrt in strateški okvir EU ter ju uporabljati kot lasten načrt za dvostransko in večstransko spodbujanje človekovih pravic in demokracije; pozdravlja predvideno vmesno oceno novega akcijskega načrta in poudarja pomen vključujočih posvetovanj, s čimer se omogoči skladno odražanje rezultatov, doseženih na področju vključevanja človekovih pravic;

23. v zvezi s tem poziva Svet za zunanje zadeve, naj redno razpravlja o temah, povezanih z demokracijo in človekovimi pravicami; znova poziva Svet za zunanje zadeve, naj vsako leto pripravi javno razpravo o ukrepih EU na področju človekovih pravic in demokracije;

24. izreka pohvalo ESZD in Komisiji za njuno poročanje o izvajanju prvega akcijskega načrta in pričakuje, da se bo takšno poročanje nadaljevalo v okviru novega akcijskega načrta; poleg tega ponavlja svojo odločenost, da tesno sodeluje pri izvajanju novega akcijskega načrta in posvetovanjih o njem;

Četrtek, 17. december 2015

25. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj v sodelovanju z vsemi ostalimi komisarji pripravi program, ki bo človekove pravice vključeval v različne dejavnosti EU, zlasti na področju razvoja, migracij, okolja, zaposlovanja, varstva podatkov na internetu, trgovine, naložb, tehnologije in poslovanja;

Pregled drugih instrumentov politik EU

Mandat posebnega predstavnika EU za človekove pravice

26. opominja na pomembnost mandata posebnega predstavnika EU za človekove pravice pri povečanju prepoznavnosti EU ter njene učinkovitosti pri varovanju in uveljavljanju človekovih pravic in demokratičnih načel v svetu; izreka pohvalo sedanjemu vršilcu dolžnosti za pomembne dosežke in njegovo redno sodelovanje s Parlamentom in civilno družbo;

27. pozdravlja podaljšanje mandata posebnega predstavnika EU do februarja 2017 in znova poziva, naj ta mandat postane stalen; zato poziva k spremembi mandata, da bi posebnemu predstavniku EU podelili pooblastilo za dajanje pobud in zadostne kadrovske in finančne vire ter mu omogočili javne govore o vprašanih človekovih pravic; poziva tudi k poročanju o rezultatih obiskov v tretjih državah in obveščanju o stališču EU glede človekovih pravic, bi povečali prepoznavnost in učinkovitost posebnega predstavnika ter tako okrepi njegovo vlogo;

28. znova poziva Svet, naj v mandate posebnih predstavnikov EU za geografska območja vključi zahtevo za tesno sodelovanje s posebnim predstavnikom EU za človekove pravice;

Strategije za posamezne države na področju človekovih pravic in vloga delegacij EU

29. je seznanjen, da je politični in varnostni odbor po skupnih prizadevanjih delegacij EU, institucij EU in držav članic podprl 132 strategij za posamezne države na področju človekovih pravic; znova izraža podporo cilju strategij za posamezne države na področju človekovih pravic, namreč da vsaka posamezna država ukrepe EU prilagodi svojim razmeram in potrebam; poudarja, da je treba strategije za posamezne države stalno ocenjevati in po potrebi prilagajati, ter poziva k nadaljnjemu izboljšanju sodelovanja, komunikacije in izmenjave informacij med delegacijami EU, veleposlaništvu držav članic in institucijami EU pri pripravi in izvajanju strategij za posamezne države na področju človekovih pravic;

30. ponovno poziva, naj se poslancem Evropskega parlamenta omogoči vpogled v vsebino strategij v ustrezni obliki, da bodo lahko ustrezno in pregledno; priporoča, naj Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) in Komisija v tujini obveščata o ciljih posameznih strategij, da bi povečali njihovo preglednost; vztraja, da mora ESZD vključiti jasne in merljive kazalnike napredka za vsako posamezno strategijo;

31. odločno poudarja pomembnost upoštevanja strategij za posamezne države na področju človekovih pravic na vseh ravneh oblikovanja politik do posameznih tretjih držav, tudi v okviru priprav na politični dialog na visoki ravni in dialog o človekovih pravicah ter priprav strateških dokumentov držav in letnih akcijskih programov;

32. pozdravlja, da so vse delegacije in misije v okviru skupne varnostne in obrambne politike imenoval kontaktne točke za človekove pravice in/ali enakost spolov; vseeno pa ugotavlja, da so javno dostopne informacije v spletu pogosto zastarele, zato poziva, naj se čim prej posodobijo;

33. spominja na svoje priporočilo podpredsednici/visoki predstavnici in ESZD, naj pripravita jasne operativne smernice glede vloge kontaktnih točk v delegacijah, da bi jim omogočili, da prevzamejo vlogo resničnih svetovalcev za človekove pravice in da učinkovito, skladno in vključujoče opravljajo svoje delo, da se olajša delovanje delegacij; meni, da bi moralo tudi diplomatsko osebje držav članic podpirati delo kontaktnih točk za človekove pravice; meni, da bi moralo delo kontaktnih točk za človekove pravice potekati povsem neodvisno in brez političnega vmešavanja in nadlegovanja nacionalnih oblasti tretjih držav, predvsem pri stikih z aktivisti na področju človekovih pravic in civilno družbo;

Četrtek, 17. december 2015

Dialogi in posvetovanje o človekovih pravicah

34. ugotavlja, da je mogoče z dialogi o človekovih pravicah s tretjimi državami na dvostranski ravni učinkovito ukrepati in sodelovati pri uveljavljanju in zaščiti človekovih pravic, če le niso sami sebi namen, temveč sredstvo, s katerim se od sogovornikov pridobi zaveze in dosežke; zato pozdravlja in spodbuja vzpostavitev dialoga o človekovih pravicah z vse več državami, kot je Mjanmar (Burma); v zvezi s tem se na primer z zadovoljstvom seznanja s šestim krogom dialoga o človekovih pravicah med EU in Moldavijo;

35. poziva podpredsednico/visoko predstavnico in ESZD, naj dialoge o človekovih pravicah in povezane seminarje za civilno družbo izvajata na način, ki bo jasen in usmerjen v rezultate in ki bo zrcalil strategije za posamezne države na področju človekovih pravic; poziva ESZD, naj ob tem redno vodi pripravljalne dialoge z organizacijami civilne družbe, izide pa naj samodejno vključi tudi v same dialoge; nadalje vztraja, naj podpredsednica/visoka predstavnica, posebni predstavnik EU za človekove pravice in ESZD med dialogi o človekovih pravicah sistematično in na odgovoren in pregleden način opozarjajo na posamezne primere zagovornikov človekovih pravic, ki so v nevarnosti ali zaprti, političnih zapornikov in kršitev človekovih pravic; meni, da je za ESZD bistveno, da zagotovi sistematično upoštevanje vseh zavez iz dialogov o človekovih pravicah;

36. znova poziva ESZD, naj razvije celovit mehanizem za spremljanje in pregledovanje delovanja dialogov o človekovih pravicah v sodelovanju s civilno družbo in organizacijami za človekove pravice, da bi lahko izboljšali njihov učinek; meni, da bi morali v primeru doslednega neuspeha teh dialogov sprejeti politične sklepe in uporabiti alternativna orodja za podporo uveljavljanju človekovih pravic v zadevni državi; v zvezi s tem ugotavlja, da je bil dialog o človekovih pravicah z Rusijo leta 2014časno ustavljen, s Kitajsko in Belorusijo pa neuspešen; zato ESZD poziva, naj temeljito premisli o svoji strategiji na področju človekovih pravic v odnosih z Rusijo in Kitajsko;

37. poziva EU in njene delegacije, naj okrepijo politični dialog z vladami, ki kršijo človekove pravice, demokracijo in načelo pravne države, in s civilno družbo, ter vztraja, da mora politični dialog o človekovih pravicah med EU in tretjimi državami obsegati bolj vključujočo in celovito opredelitev nediskriminacije, med drugim do lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev ter na podlagi vere ali prepričanja, spola, rase ali etničnega porekla, starosti, invalidnosti in spolne usmerjenosti; poudarja, da je treba zlasti v državah, ki imajo slabe rezultate na področju razvoja in spoštovanja človekovih pravic, razvojno pomoč ohraniti in celo okrepiti, jo po možnosti preusmeriti prek organizacij civilne družbe in lokalnih nevladnih partnerjev ter jo sistematično spremljati, od vlad pa zahtevati obveze glede izboljšanja stanja človekovih pravic na terenu;

38. priznava pomen dodatnih ukrepov zoper posameznike (ciljne sankcije, kot so zamrznitev sredstev ali prepoved potovanja) v odnosih z avtoritarnimi režimi, kadar dialogi večkrat spodletijo;

Smernice EU o človekovih pravicah

39. pozdravlja smernice EU o človekovih pravicah glede svobode izražanja v spletu in drugje, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel maja 2014; vseeno spominja na svojo zahtevo ESZD, naj pojasni postopek izbire tem, ki jih zajemajo te smernice EU, in naj se pred njihovo izbiro posvetuje s Parlamentom in civilno družbo;

40. ponovno poziva podpredsednico/visoko predstavnico in ESZD, naj učinkovito in dosledno izvajata smernice EU o mednarodnem humanitarnem pravu⁽¹⁾, tudi v zvezi s konflikti in humanitarnimi krizami v državah, kot so Sirija, Irak, Libija in Ukrajina; v tem okviru priporoča, da ESZD podpre organizacije civilne družbe, ki spodbujajo spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava s strani državnih in nedržavnih akterjev; poleg tega poziva EU, naj dejavno uporabi vse instrumente, ki jih ima na voljo, da bi okrepila spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava s strani državnih in nedržavnih akterjev; poziva EU in države članice, naj prispevajo k pobudi Švice in Mednarodnega odbora za Rdečega križa za povečanje skladnosti z mednarodnim humanitarnim pravom;

⁽¹⁾ https://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/hr/news53.pdf

Četrtek, 17. december 2015

41. odločno poudarja, kako pomembno je sistematično ocenjevati izvajanje smernic EU o človekovih pravicah, vključno z izvajanjem smernic EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic, in sicer na podlagi dobro opredeljenih meril; meni, da je potrebno za ustrezno izvajanje smernic sprejeti nadaljnje ukrepe za ozaveščanje osebja ESZD, delegacij EU in predstavništav držav članic v tujini o njihovi vsebini; znova poziva civilno družbo in zagovornike človekovih pravic, naj dejavnije sodelujejo pri izboru, pripravi, ocenjevanju in reviziji teh smernic;

Človekove pravice in demokracija v zunanjih politikah in instrumentih EU

42. spominja, da se je EU zavezala, da bodo človekove pravice in demokracija osrednji element v njenih odnosih s tretjimi državami; zato poudarja, da je treba spoštovanje načel človekovih pravic in demokracije z ustreznimi finančnimi instrumenti podpreti v vseh politikah EU z zunanjo razsežnostjo, kot so širitvena in sosedska politika, skupna varnostna in obrambna politika, ter politike na področju razvoja, trgovine, migracij, pravosodja in notranjih zadev; v zvezi s tem opozarja na nedavna prizadevanja EU, da kršitve človekovih pravic vključi v sistem zgodnjega opozarjanja, povezan s preprečevanjem kriz;

43. poudarja, da je EU na podlagi pogodb obvezana zagotavljati, da se vse njene zunanje politike in dejavnosti oblikujejo in izvajajo na način, ki utrjuje in podpira človekove pravice in načela pravne države;

44. meni, da so zunanji finančni instrumenti EU pomembno orodje za spodbujanje in zagovarjanje vrednot demokracije in človekovih pravic v tujini; ponovno poziva k izboljšanju skladnosti različnih tematskih in geografskih instrumentov;

45. se zaveda, da si Komisija prizadeva izpolniti svojo zavezo, da bo določbe o človekovih pravicah vključila v ocene učinka za zakonodajne in nezakonodajne predloge, izvedbene ukrepe in trgovinske sporazume; poziva jo, naj poveča kakovost in celovitost ocen učinka ter naj zagotovi sistematično vključevanje problematike človekovih pravic; poudarja vlogo, ki bi jo pri tem procesu lahko imela civilna družba;

Širitev in sosedska politika

46. spominja, da je širitvena politika EU eno najmočnejših orodij za krepitev spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih načel; ugotavlja, da se bo proces širitve nadaljeval, čeprav do širitve zaradi stanja pogajanj in razmer v zadevnih državah ne more priti pred letom 2019, in pozdravlja novi pristop med pristopnimi pogajanjmi o poglavjih, ki obsegajo sodstvo in temeljne pravice ter pravico, svobodo in varnost, v okviru katerega se ustrezno upošteva čas, potreben za pravilno izvedbo reform na teh področjih;

47. izraža zaskrbljenost zaradi krčenja svobode izražanja in medijev v nekaterih državah, ki se potegujejo za članstvo, in v številnih državah v evropski sosesčini; poudarja, da je nujno treba povečati neodvisnost in preglednost lastništva medijev v teh državah ter se spopasti s političnimi in ekonomskimi pritiski na novinarje, ki pogosto vodijo v samocenzuro; poziva Komisijo, naj med pristopnimi pogajanjmi še naprej spremlja in prednostno obravnava spoštovanje svobode izražanja in medijev;

48. obžaluje, da je pravilno izvajanje pravnega okvira za zaščito mladoletnikov še vedno nerešen izziv, kakor je Komisija navedla v svoji širitveni strategiji za leti 2014–2015⁽¹⁾; poziva države, ki se potegujejo za članstvo, naj si bolj prizadevajo za kulturo sprejemanja manjšin, na primer z njihovim boljšim vključevanjem v proces odločanja in izobraževalni sistem, pri čemer naj se posebej osredotočijo na romske otroke; poziva EU, naj v celotnem procesu širitve pozorno spremlja izvajanje določb o varovanju človekovih pravic, tudi pravic oseb, ki pripadajo manjšinam, in boj proti vsem oblikam diskriminacije, vključno z zločini iz sovraštva zaradi spolne usmerjenosti;

49. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je demokratična politična kultura v nekaterih državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah ter v nekaterih evropskih sosedah poslabšala; spominja, da so dobro upravljanje, pravna država, svoboda govora, spoštovanje človekovih pravic, politični dialog, kompromisi in vključevanje vseh deležnikov v proces sprejemanja odločitev osrednji elementi demokratične ureditve; z enako zaskrbljenostjo spremlja počasen napredek držav, ki se potegujejo za članstvo, pri izboljšanju neodvisnosti sodstva in boju proti korupciji; se pridružuje Komisiji pri pozivu tem državam, naj si prizadevajo za prepričljive rezultate pri preiskavah, kazenskem pregonu in pravnomočnih obsodbah;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_sl.pdf

Četrtek, 17. december 2015

50. v zvezi s tekočim pregledom evropske sosedске politike spominja, da PEU določa, da mora EU z državami v svojem sosedstvu razvijati posebne odnose, ki temeljijo na vrednotah EU, vključno s spoštovanjem človekovih pravic in demokracije ⁽¹⁾; spominja, da je EU po arabski pomladi leta 2011 znova opredelila svojo sosedsko politiko na osnovi načela „več za več“, kar naj bi utrdilo demokratične ustanove in prineslo napredek na področju človekovih pravic; poudarja, da so imeli veliki izzivi v soseščini EU v zadnjih letih, na primer širjenje nestabilnosti in konfliktov na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki, kjer so nastale razmere izkoristili skrajneži in džihadisti, pa tudi človeško trpljenje zaradi ravnanja Rusije zelo neugodne posledice za spoštovanje človekovih pravic in demokratičnih načel;

51. zato poudarja svoje prepričanje, da bi moralo spodbujanje človekovih pravic in demokratičnih načel ostati osrednji element evropske sosedске politike tudi po njeni spremembi; znova poudarja, da je uveljavljanje človekovih pravic in demokracije v interesu tako partnerskih držav kot EU;

52. poudarja, da bi morala EU še naprej dejavno podpirati demokratične in učinkovite institucije za človekove pravice, civilno družbo in svobodne medije v sosednjih državah; v zvezi s tem pozitivno ocenjuje nadaljnjo znatno podporo v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter sklada za civilno družbo; prav tako pozdravlja dosledno in učinkovito delovanje Evropske ustanove za demokracijo v vzhodni in južni soseščini v korist demokracije in spoštovanja temeljnih pravic in svoboščin, kot je navedeno v prvem ocenjevalnem poročilu Parlamenta o tej ustanovi ⁽²⁾; odločno spodbuja EU in države članice, naj še naprej z odločnimi spodbudami in strokovnim znanjem, pridobljenim v procesih tranzicije, podpirajo demokratične reforme v sosedstvu EU;

53. vztraja, da je treba nujno končati rusko agresijo v Ukrajini ter zagotoviti stabilnost in spoštovanje človekovih pravic;

Človekove pravice v okviru trgovine

54. znova izraža podporo sistematičnemu vključevanju klavzul o človekovih pravicah v vse mednarodne sporazume med EU in tretjimi državami, pri čemer je treba med drugim upoštevati evropski socialni dialog in delovne standarde Mednarodne organizacije dela (ILO); poziva Komisijo, naj učinkovito in sistematično spremlja in ocenjuje izvajanje določb o človekovih pravicah ter Parlamentu redno poroča o spoštovanju človekovih pravic v partnerskih državah; pozdravlja, da Svet bolj sistematično uporablja restriktivne ukrepe proti tretjim državam, ki namenoma kršijo človekove pravice; v zvezi s tem priporoča, da EU vsakič, ko tretja država, s katero je bil sklenjen sporazum, hudo krši človekove pravice, sprejme konkretne in ustrezne ukrepe, kot je navedeno v določbah o človekovih pravicah;

55. pozdravlja začetek veljavnosti nove sheme splošnih tarifnih preferencialov (Uredba (EU) št. 978/2012) z dne 1. januarjem 2014; z zadovoljstvom ugotavlja, da so bili 14 državam do konca leta 2014 odobreni preferenciali GSP+, in spominja, da morajo države ratificirati 27 najpomembnejših mednarodnih konvencij o človekovih pravicah in delovnih standardih ter skrbeti za njihovo učinkovito izvajanje, v skladu z merili iz teh konvencij in merili EU; pričakuje, da bo Komisija do konca leta 2015 dejansko in pregledno ocenila razmere ter poročala Parlamentu in Svetu o stanju glede ratifikacije in dejanskega izvajanja konvencij v državah, ki so jim bili odobreni preferenciali GSP+; znova priporoča, da se Rimski statut doda na prihodnji seznam konvencij;

Podjetništvo in človekove pravice

56. meni, da so trgovina in človekove pravice tesno povezane in da lahko poslovna skupnost odigra pomembno vlogo pri spodbujanju človekovih pravic in demokracije; meni, da bi moralo spodbujanje človekovih pravic temeljiti na sodelovanju med vlado in zasebnim sektorjem; v zvezi s tem znova poudarja, da bi morala evropska podjetja upoštevati potrebno skrbnost in zagotoviti, da se pri njihovem poslovanju v tretjih državah spoštujejo človekove pravice; prav tako znova poudarja pomen spodbujanja družbene odgovornosti podjetij in vodilne vloge evropskih podjetij pri spodbujanju

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:SL:PDF>

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0274.

Četrtek, 17. december 2015

mednarodnih standardov podjetništva in človekovih pravic; poziva EU, naj dejavno sodeluje na 12. seji delovne skupine OZN o človekovih pravicah, nadnacionalnih korporacijah in drugih podjetjih ter podpre prizadevanja za uskladitev svojih politik s smernicami OECD za multinacionalna podjetja; priporoča, naj EU in države članice sodelujejo v razpravi o pravno zavezujočem mednarodnem instrumentu o podjetništvu in človekovih pravicah znotraj sistema OZN;

57. glede na povedano meni, da bi morala Evropska služba za zunanje delovanje od delegacij EU zahtevati, da se povežejo s podjetji, ki poslujejo v tretjih državah, da bodo pri svojih poslovnih dejavnostih zagotovili spoštovanje človekovih pravic; poleg tega spominja na svojo zahtevo, naj delegacije EU spoštovanje človekovih pravic v poslovnih dejavnostih vključijo med najpomembnejše zahteve lokalnih javnih razpisov v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito zagovornikov človekovih pravic v skladu s smernicami EU o zagovornikih človekovih pravic;

58. znova poziva Komisijo, naj do konca leta 2015 pripravi poročilo o izvajanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ⁽¹⁾ v državah članicah EU;

59. poziva k usklajenim ukrepom EU proti prilaščanju zemlje, in sicer s spodbujanjem ustreznih varoval, ki bi preprečevala to početje v zadevnih državah, tudi med družbami iz EU in drugih evropskih držav, ki so navzoče v teh državah;

60. poziva EU, naj pripravi pilotni projekt o nedeljivosti človekovih pravic, problematiki ozemlja (prilaščanje zemlje, prisilne izselitve) in skladnosti politik EU v zvezi s tem; poziva EU, naj poroča o svojih stališčih glede morebitnega pristopa k izbirnemu protokolu k mednarodnemu paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, k čemur se je zavezala v akcijskem načrtu EU o človekovih pravicah in demokraciji v letu 2015;

Človekove pravice in razvoj

61. meni, da bi moralo biti razvojno sodelovanje tesno povezano s spodbujanjem človekovih pravic in demokratičnih načel; v zvezi s tem spominja na izjavo Združenih narodov, da brez pristopa, ki temelji na človekovih pravicah, ni mogoče v celoti uresničiti razvojnih ciljev; spominja tudi na zavezo EU, da bo podprla partnerske države in pri tem upoštevala njihovo razvitost in njihov napredek na področju človekovih pravic in demokracije; se zavzema za uporabo jasno opredeljenih okvirov rezultatov za vse instrumente, da bi zagotovili vključitev marginaliziranih in ranljivih skupin, pa tudi pristop na podlagi človekovih pravic;

62. pozdravlja aprila 2014 objavljeni delovni dokument služb Komisije, ki ga je pozdravil tudi Svet in ki obravnava na pravicah temelječi pristop k razvojnemu sodelovanju EU, ki bo zajemal vse človekove pravice, tudi pravice žensk in deklet; spodbuja Komisijo, naj spremlja izvajanje pristopa, temelječega na pravicah, in zagotovi vzajemno krepitev človekovih pravic in razvojnega sodelovanja na terenu; poziva Komisijo, naj poskrbi za pregledno in javno oceno izvajanja sklopa orodij EU v zvezi s pristopom na podlagi pravic; odločno poziva EU, naj okrepi svojo vlogo vodilne zagovornice človekovih pravic po vsem svetu z učinkovito, dosledno in premišljeno uporabo vseh razpoložljivih instrumentov za spodbujanje in varstvo človekovih pravic ter njihovih zagovornikov in za uspešnost naše politike razvojne pomoči v skladu z novim ciljem trajnostnega razvoja št. 16;

63. pozdravlja sprejetje agende za trajnostni razvoj do leta 2030 na posebnem vrhu OZN v New Yorku, pa tudi vodilno vlogo, ki jo je EU imela v tem procesu, zlasti pri vključitvi temeljnih vrednot EU, kot so človekove pravice in dobro upravljanje; je zadovoljen, da je nova agenda jasno osnovana na zavezah v zvezi s človekovimi pravicami ter da je njenih 17 splošnih in 169 posebnih ciljev namenjenih uresničenju človekovih pravic za vse; se strinja temeljno vizijo tega dokumenta o svetu, ki ga zaznamuje splošno spoštovanje človekovih pravic in človekovega dostojanstva, pravne države, pravičnosti, enakopravnosti in nediskriminacije, o spoštovanju rasnega in etničnega porekla ter kulturne raznolikosti, pa tudi o enakih možnostih, ki omogočajo doseganje človekovega potenciala v celoti in prispevajo k skupni blaginji; poudarja, da je treba

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

Četrtek, 17. december 2015

zagotoviti, da se agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, njeni ukrepi za spremljanje in prihodnje izvajanje s strani vseh deležnikov, vključno s civilno družbo in zasebnim sektorjem, podprejo s pristopom, ki temelji na človekovih pravicah in enakosti spolov, in izkoreninjanjem revščine, zmanjšanjem neenakosti in socialne izključenosti ter demokratizacijo gospodarstva;

64. poudarja pomen usklajenosti politik za razvoj pri izpolnjevanju te nove agende za trajnostni razvoj; poudarja, da bi moral pristop na podlagi človekovih pravic voditi k poglobljenemu razumevanju usklajenosti politik za razvoj, saj brez obravnavanja ovir pri uresničevanju pravic ne more biti napredka k trajnostnemu razvoju in izkoreninjenju revščine;

65. ponovno potrjuje, da je treba obravnavati svetovno breme bolezni, povezanih z revščino, in zapostavljenih bolezni; poziva k ambiciozni dolgoročni politični strategiji in akcijskemu načrtu za svetovno zdravje, inovacije in dostop do zdravil, ki med drugim zajema naložbe v raziskave in razvoj, da bi ohranili pravico do življenjskega standarda, ki zagotavlja zdravje in dobro počutje vsem ljudem, brez diskriminacije na podlagi rase, vere, političnega prepričanja, ekonomskega ali družbenega položaja, spolne identitete ali spolne usmerjenosti;

66. poudarja, da agenda za ukrepanje iz Adis Abebe pomeni zavezo vzpostavitvi univerzalnega socialnega praga, splošnega zdravstvenega zavarovanja in osnovnih javnih storitev za vse, vključno z zdravjem in izobraževanjem;

67. pozitivno ocenjuje dokument s smernicami za boj proti terorizmu, ki sta ga pripravili ESZD in Komisija in ga je podprl Svet, njegov namen pa je zagotoviti spoštovanje človekovih pravic pri načrtovanju in izvajanju projektov pomoči za boj proti terorizmu, v katerih sodelujejo tretje države; poziva ESZD in Komisijo, naj zagotovita učinkovito izvajanje tega dokumenta, začeni s njegovim obsežnim razširjanjem; v zvezi s tem opominja, da je spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin temelj uspešnih protiterorističnih politik, vključno z rabo digitalnih tehnologij za nadzor; podpira mednarodna prizadevanja, da se ustavijo kršitve človekovih pravic s strani ISIS/Daiša;

Pravice domorodnih ljudstev

68. poziva ESZD, Komisijo in države članice, naj v skladu s sklepnim dokumentom svetovne konference o domorodnih ljudstvih (resolucija generalne skupščine OZN št. 69/2⁽¹⁾) podprejo revizijo mandata za mehanizem strokovnjakov za pravice domorodnih ljudstev, in sicer v zvezi s spremljanjem, vrednotenjem in boljšim izvajanjem deklaracije o pravicah domorodnih ljudstev; poziva države članice, naj zahtevajo, da bodo vsi pooblaščenca za posebne postopke posebej pozorni na vprašanja, ki zadevajo domorodke (ženske in dekleta), ter naj o teh vprašanjih sistematično poročajo Svetu OZN za človekove pravice; poziva ESZD in države članice, naj dejavno podprejo razvoj systemskega akcijskega načrta za domorodna ljudstva, kakor je bilo septembra 2014 zahtevano v resoluciji generalne skupščine OZN, zlasti glede organizacije rednega posvetovanja z domorodnimi ljudstvi v tem procesu; globoko obžaluje, da na nekaterih območjih zahodne Afrike duševne bolnike privezujejo na drevesa v gozdovih ali so prepuščeni ulici, to razširjeno ravnanje pa lokalne skupnosti odobravajo;

Ukrepi EU na področju migracij in beguncev

69. izraža globoko zaskrbljenost in solidarnost z velikim številom beguncev in migrantov, ki kot žrtve hudih kršitev človekovih pravic, konfliktov, preganjanja, napak pri upravljanju ter mrež, ki se ukvarjajo z nezakonitim priseljevanjem, trgovino z ljudmi in tihotapstvom, skupin skrajnežev in kriminalnih tolpe; izraža tudi globoko obžalovanje zaradi tragične izgube življenj med ljudmi, ki skušajo doseči meje EU;

70. poudarja, da se je treba nujno spopasti s temeljnimi vzroki migracijskih tokov, torej da je treba nasloviti zunanjo razsežnost begunske krize, med drugim z iskanjem trajnostnih rešitev za konflikte v našem sosledstvu, s sodelovanjem in partnerstvom z vpletenimi tretjimi državami in prek zunanjih politik EU; poudarja, da je potreben celovit pristop k migracijam, ki bo temeljil na človekovih pravicah, ter poziva EU, naj tesneje sodeluje z OZN, tudi z njenimi agencijami, pa

⁽¹⁾ <http://wqip2014.org/wp-content/uploads/2013/03/N1446828.pdf>

Četrtek, 17. december 2015

tudi regionalnimi organizacijami, vladami in nevladnimi organizacijami, da bi se spopadli s temeljnimi vzroki migracijskih tokov in izboljšali razmere v begunskih taboriščih v bližini konfliktnih območij; znova poziva EU, naj zagotovi, da bodo vsi sporazumi o sodelovanju na področju priseljevanja in o ponovnem sprejemu z državami zunaj EU v skladu z mednarodnim pravom; spominja, da je celovita strategija o migracijah tesno povezana z razvojno in humanitarno politiko, med drugim z vzpostavitvijo humanitarnih koridorjev in izdajo humanitarnih vizumov, pa tudi drugimi zunanjsimi politikami; je seznanjen z operacijo pomorskih sil pod vodstvom Evropske unije – Sredozemlje (EUNAVFOR Med) zoper tihotapce in trgovce z ljudmi v Sredozemlju; poudarja tudi, da je treba nujno oblikovati odločnejše politike na ravni Unije, da se rešijo najnujnejša vprašanja v zvezi z migranti in begunci ter poišče učinkovit, pošten in trajnostni mehanizem za delitev bremen med državami članicami; opozarja na ukrepe za obravnavanje begunske krize, ki jih je Komisija predlagala 9. septembra 2015, kot je predvideni pregled dublinske uredbe;

71. poziva EU in države članice, naj v sklopu zunanje politike povečajo podporo za boj proti trgovini z ljudmi ter se posebej osredotočijo na zaščito žrtev, zlasti mladoletnikov; je trdno prepričan, da bi morala EU okrepiti sodelovanje s tretjimi državami in drugimi ustreznimi akterji, kar bo prispevalo k izmenjavi praktičnih zgledov in razbitju mednarodnih tihotapskih mrež; ponovno opozarja, da morajo vse države članice EU izvajati direktivo 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščititi njenih žrtev⁽¹⁾ in strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016⁽²⁾;

72. želi opomniti, da je bilo leta 2014 razseljenih 17,5 milijona oseb zaradi naravnih nesreč, ki so posledica podnebnih sprememb; opozarja, da je ta pojav najbolj razširjen v južnih predelih sveta, ki so najbolj izpostavljeni posledicam podnebnih sprememb; poudarja, da je 85 % vseh teh razseljenih oseb iz držav v razvoju in da se pretežno selijo znotraj svoje države in med regijami; opozarja, da so se v zvezi z razvojnimi cilji tisočletja države članice obvezale, da bodo razvojno pomoč financirale v obsegu do 0,7 % BDP;

73. poziva EU, naj dejavno sodeluje v razpravi o pojmu „podnebni begunec“, vključno z njegovo morebitno pravno opredelitvijo v mednarodnem pravu ali v pravno zavezujočih mednarodnih sporazumih;

74. znova poziva k skupnemu stališču EU glede uporabe oboroženih brezpilotnih letal, pri čemer naj se upoštevajo človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo ter obravnavajo vprašanja, kot so pravni okvir, sorazmernost, odgovornost, zaščita civilistov in preglednost; ponovno poziva EU, naj prepove razvoj, proizvodnjo in uporabo popolnoma avtonomnega orožja, ki omogoča izvedbo napadov brez človeškega posredovanja; poziva EU, naj nasprotuje zunajsodnim in načrtnim pobojem, jih prepove in se zaveže, da bo sprejela ustrezne ukrepe v skladu z domačimi in mednarodnimi pravnimi obveznostmi, če obstajajo prepričljivi dokazi, da je posameznik ali subjekt na območju njene jurisdikcije vpleten v nezakonite načrtne poboje v tujini;

Mednarodni kulturni in športni dogodki v povezavi s človekovimi pravicami

75. je močno zaskrbljen, da se nekateri večji športni dogodki organizirajo v državah, kjer prihaja do resnih kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin; poudarja, da je treba splošno javnost obveščati o tem, da bi morali v povezavi s športnimi dogodki spoštovati določbe o človekovih pravicah, vključno s problemom prisilne prostitucije in trgovine z ljudmi; poziva EU in države članice, naj sodelujejo z UNHCR in drugimi večstranskimi forumi, pa tudi z nacionalnimi športnimi zvezami, podjetji in organizacijami civilne družbe, da se zagotovi popolno spoštovanje človekovih pravic na takšnih prireditvah, med drugim tako, da to postane eno od odločilnih meril pri izbiri lokacije velikih mednarodnih športnih dogodkov; glede na to posveča posebno pozornost svetovnemu nogometnemu prvenstvu FIFA v Rusiji leta 2018 in v Katarju leta 2022 ter olimpijskim igram na Kitajskem leta 2022;

⁽¹⁾ UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_strategy_towards_the_eradication_of_trafficking_in_human_beings_2012-2016_1.pdf

Četrtek, 17. december 2015*Delovanje EU v večstranskih organizacijah*

76. znova izraža odločno podporo trdni zavezanosti EU uveljavljanju in spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih načel prek sodelovanja s strukturami OZN in njenimi specializiranimi agencijami, Svetom Evrope, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v skladu s členoma 21 in 220 PEU; zato pozdravlja sprejetje trajnostnih razvojnih ciljev;

77. poleg tega znova poudarja, da mora EU dejavno in dosledno sodelovati z vsemi mehanizmi OZN za človekove pravice, zlasti s tretjim odborom generalne skupščine Združenih narodov in Svetom za človekove pravice; priznava prizadevanja ESZD, delegacij EU v New Yorku in Ženevi ter držav članic EU za večjo skladnost EU glede problematike človekovih pravic na ravni OZN; spodbuja EU, naj si bolj prizadeva, da bo njen glas slišan, med drugim s spodbujanjem vse bolj razširjene prakse čezmejnih pobud ter s sopokroviteljstvom in prevzemanjem vodilne vloge pri rešitvah;

78. poziva k spoštovanju temeljnih pravic prebivalcev Zahodne Sahare, vključno s svobodo združevanja, izražanja in zbiranja; zahteva izpustitev vseh političnih zapornikov zahodnosaharskega ljudstva; zahteva, da se poslancem, neodvisnim opazovalcem, nevladnim organizacijam in medijem dovoli dostop do ozemelj Zahodne Sahare; poziva OZN, naj svoji mirovni misiji MINURSO podeli mandat za človekove pravice, kakršnega imajo njene mirovne misije drugod po svetu; podpira pravično in dokončno rešitev konflikta v Zahodni Sahari na podlagi pravice zahodnosaharskega ljudstva do samoodločbe v skladu z ustreznimi resolucijami OZN;

79. znova opozarja, da je pomembno ohraniti institucionalizirano prakso pošiljanja parlamentarne delegacije v generalno skupščino OZN; pozdravlja obnovev te prakse v letu 2015 na 28. zasedanju UNHRC;

80. poudarja, da morajo vse članice UNHRC zaradi krepitev njegove verodostojnosti in legitimnosti zagotavljati najvišje standarde človekovih pravic in izpolnjevati svoje zaveze glede človekovih pravic; meni, da je treba človekove pravice spodbujati, razvijati in utrjevati v vseh mednarodnih forumih; poziva Komisijo, naj javnosti poroča o svojih dejavnostih in ukrepih za spodbujanje človekovih pravic, večjo odgovornost v zvezi z njimi ter pravno odgovornost mednarodnih organizacij, kot sta STO in Svetovna banka (BIRD, IFC, MIGA);

81. ponovno izraža svojo popolno podporo delu Mednarodnega kazenskega sodišča in svojo zavezanost odpravi nezaknovanosti za najhujše zločine, ki zadevajo celotno mednarodno skupnost, ter zagotavljanju pravice za žrtve vojnih zločinov, zločinov proti človeštvu in genocida; meni, da je obžalovanja vredno, da v letu 2014 nobena država ni ratificirala Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča; opozarja na odgovornost za to, da se konča nezaknovanost in se sodno preganja odgovorne za genocide, zločine zoper človeštvo in vojne zločine, vključno s spolnim nasiljem; izraža globoko zaskrbljenost, ker številni nalogi za aretacijo še vedno niso izvršeni; poziva EU, naj še naprej odločno diplomatsko in politično podpira poglobljanje in krepitev odnosov med Mednarodnim kazenskim sodiščem in OZN, zlasti v varnostnem svetu OZN, pa tudi v svojih dvostranskih odnosih in drugih forumih; poziva EU, vključno z njenimi delegacijami, in države članice, naj si bolj prizadevajo za univerzalnost Rimskega statuta ter njegovo ratifikacijo in učinkovito izvajanje; poziva države članice EU, naj Mednarodnemu kazenskemu sodišču zagotovijo potrebna sredstva in povečajo podporo za mednarodni kazenskoopravni sistem, med drugim prek finančne pomoči akterjem civilne družbe iz evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice; poziva k izvajanju navodil EU o dopolnjevanju mednarodnega in državnega sodstva iz leta 2013;

82. poziva EU in države članice, naj dejavno podpirajo Mednarodno kazensko sodišče in naj v vseh oblikah dialoga s tretjimi državami opozarjajo, da je treba izvrševati njegove odločitve;

Četrtek, 17. december 2015

Izboljšanje spoštovanja človekovih pravic po svetu*Svoboda misli, vesti in veroizpovedi ali prepričanja*

83. opozarja, da je svoboda misli, vesti, veroizpovedi in prepričanja temeljna človekova pravica, ki je priznana v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, zagotavlja pa jo tudi člen 18 Mednarodnega pakta OZN o državljanskih in političnih pravicah; opozarja tudi, da je povezana z drugimi človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, kot so pravica posameznika, da verjame ali ne, pravica, da goji teistično, neteistično ali ateistično prepričanje, ter pravica do sprejetja, spremembe, opustitve ali ponovnega sprejetja prepričanja po lastni izbiri; izraža zaskrbljenost, ker nekatere države še vedno ne spoštujejo standardov OZN, kršijo svobodo veroizpovedi in prepričanja ter se pri tem zatekajo k državni represiji, ki lahko vključuje telesne in zaporne kazni, pretirane globe in celo smrtno kazen; je zaskrbljen zaradi vse večjega preganjanja skupin, katerih veroizpoved ali prepričanje je manjšinsko, vključno s krščanskimi skupnostmi, pa tudi zaradi nezakonitega povzročanja škode na njihovih krajih zbiranja;

84. poziva EU in države članice, naj okrepijo prizadevanja za izkoreninjenje vseh oblik diskriminacije na podlagi vere ter naj v odnosih s tretjimi državami spodbujajo medverski dialog; zahteva konkretne ukrepe za zaščito verskih manjšin, neverujočih, verskih odpadnikov in ateistov, ki so žrtve zakonov o bogokletstvu, in poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo pri odpravi takih zakonov; pozdravlja zavezanost EU k spodbujanju svobode veroizpovedi ali prepričanja v okviru mednarodnih forumov, tudi s podpiranjem pooblastila posebnega poročevalca OZN za svobodo veroizpovedi in prepričanja; v celoti podpira prakso, da EU prevzema vodilno vlogo pri tematskih resolucijah o tem vprašanju v Svetu za človekove pravice in Generalni skupščini OZN; zahteva konkretne ukrepe za učinkovito izvajanje in izboljšanje smernic EU za spodbujanje in zaščito svobode veroizpovedi in prepričanja; meni, da bi bilo treba ukrepe sprejeti v okviru mednarodnih in regionalnih forumov, in sicer z ohranjanjem odprtega, preglednega in rednega dialoga z verskimi združenji in skupnostmi v skladu s členom 17 PDEU, tudi prek delegacij EU; poleg tega opozarja, da je treba zagotoviti sistematično in dosledno usposabljanje osebja EU, tako na uradnih sedežih kot v delegacijah;

Ukrepi EU proti smrtni kazni

85. pozdravlja skupno izjavo podpredsednice/visoke predstavnice in generalnega sekretarja Sveta Evrope ⁽¹⁾ iz oktobra 2014, v kateri sta ponovno potrdila odločno in absolutno nasprotovanje smrtni kazni v vseh primerih in v vseh okoliščinah; vztraja pri svojem stališču, da bi morala biti odprava smrtnih kazni po vsem svetu eden glavnih ciljev EU glede človekovih pravic; ugotavlja, da bi morala biti podpora tretjim državam za boj proti drogami usmerjena k odpravi smrtnih kazni za kazniva dejanja, povezana z drogami; zahteva, naj se EU in države članice v okviru šestega svetovnega kongresa proti smrtni kazni, ki bo junija 2016 v Oslu na Norveškem, nedvoumno izrazijo proti smrtni kazni, naj okrepijo zaveze za odpravo smrtnih kazni in naj podprejo javne kampanje ozaveščanja o tem vprašanju;

86. izraža zaskrbljenost zaradi naraščajočega števila smrtnih obsodb in usmrtitev v svetu; globoko obžaluje, da imajo nekatere tretje države v svojih zakonodajah še vedno smrtno kazen; meni, da je obžalovanja vredno, da je Belorusija po dveletnem premoru ponovno začela izvajati usmrtitve; zato jo znova poziva, naj uvede moratorij na smrtno kazen, nato pa jo v celoti odpravi; ugotavlja, da ima osem držav v zakonodaji smrtno kazen za homoseksualnost;

87. poziva ESZD, Komisijo in države članice, naj glede na več deset evropskih državljanov, ki jim grozi usmrtitev v tretjih državah, pripravijo smernice za obsežno in učinkovito evropsko politiko proti smrtni kazni, ki bo vključevala trdne in okrepljene mehanizme glede identifikacije, zagotavljanja pravne pomoči in diplomatskega zastopanja;

88. poziva EU, naj nadaljuje dialog z državami, ki ohranjajo smrtno kazen, ter naj pri tem uporabi vsa orodja diplomacije in sodelovanja za zagotovitev odprave smrtnih kazni; ob tem znova poziva EU, naj še naprej spremlja, v kakšnih okoliščinah države, ki ohranjajo smrtno kazen, to kazen izvršujejo;

⁽¹⁾ <http://www.coe.int/en/web/portal/10-october-against-death-penalty>

Četrtek, 17. december 2015

Boj proti mučenju in slabemu ravnanju

89. meni, da bi morala EU zaradi 30. obletnice Konvencije Združenih narodov proti mučenju in glede na to, da sta mučenje in slabo ravnanje še vedno razširjena po vsem svetu, okrepiti prizadevanja za izkoreninjenje teh resnih kršitev človekovih pravic; poudarja, da člani ranljivih skupin, kot so otroci in ženske, etnične, jezikovne ali verske manjšine, ki so med pridržanjem izpostavljeni mučenju ali slabemu ravnanju, potrebujejo posebno pozornost; zato odločno poziva ESZD in podpredsednico/visoko predstavnico, naj odločneje nastopita v boju proti mučenju in drugemu krutemu, nečloveškemu in poniževalnemu ravnanju ali kaznovanju, in sicer z okrepljeno diplomatsko dejavnostjo in bolj sistematičnim javnim opredeljevanjem, da bi se tako odražale vrednote in načela, h katerim se je zavezala EU; priporoča, naj ESZD, delegacije EU in države članice uporabijo celoten potencial vseh obstoječih instrumentov, kot so smernice EU glede mučenja⁽¹⁾; v zvezi s tem priporoča stalno izboljševanje mehanizmov za nadzor izvoza zdravil, ki jih je mogoče uporabiti za usmrtnitve ali mučenje, vključno s klavzulo o namenski končni uporabi, ki bi prekinila ali ustavila dobavo z varnostjo povezanih predmetov, ki jih v praksi očitno ni mogoče uporabiti v druge namene kot za izvrševanje smrtne kazni ali mučenje;

90. poudarja, da nekatere države še vedno niso sprejele ukrepov za nujno potrebne načrte, za katere so zagotovljena vsa sredstva, za spoprijemanje z razmerami v zaporih; opaža, da je bil dosežen zelo majhen napredek pri zagotavljanju, da bi zaporji izpolnjevali mednarodne standarde na področju človekovih pravic ter da bi bile zaščitene pravice zapornikov do življenja, telesne nedotakljivosti in dostojanstva; poudarja, da je treba izboljšati pogoje v priporih, da bi se spoštovale človekove pravice, in dejstvo, da zaprte osebe ne bi smele biti žrtev nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja;

Diskriminacija

91. poudarja, da pod nobenim pogojem ni mogoče na podlagi družbenih, verskih ali kulturnih prepričanj oziroma tradicij upravičiti nobene oblike diskriminacije, nasilja, kaznovanja z maščevanjem, mučenja, spolne zlorabe žensk in deklet, pohabljenja spolnih organov, porok otrok, prisilnih porok, trgovine z ženskami, diskriminacije in družbene izključitve na podlagi družbenega razreda ali porekla ali nasilja v družini;

92. najstrožje obsoja vse oblike diskriminacije, tudi na podlagi rase, barve kože, spola, spolne usmeritve, spolne identitete, jezika, kulture, vere ali prepričanja, socialnega porekla, kaste, rojstva, starosti, invalidnosti ali drugega statusa; odločno poziva EU, naj okrepi prizadevanja za izkoreninjenje vseh vrst diskriminacije, rasizma in ksenofobije, in sicer z dialogom o človekovih pravicah in političnim dialogom, delom delegacij EU in javno diplomacijo; prav tako odločno poziva EU, naj še naprej spodbuja ratifikacijo in dosledno izvajanje vseh konvencij OZN na to temo, kot sta Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije in Konvencija o pravicah invalidov;

Pravice lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev

93. meni, da bi morala EU nadaljevati svoja prizadevanja za okrepitev spoštovanja pravic lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev (LGBTI) v skladu s smernicami EU o tem⁽²⁾; priporoča izvajanje teh smernic, tudi z usposabljanjem osebja EU v tretjih državah; obžaluje, da je homoseksualnost v 75 državah še vedno kaznivo dejanje in da je v osmih od teh držav zanjo zagrožena smrtna kazen, ter meni, da nasilje nad posamezniki zaradi njihove spolne usmerjenosti ne bi smelo ostati nekaznovano; podpira nenehna prizadevanja visokega komisarja OZN za človekove pravice za preprečevanje diskriminatornih zakonov, pa tudi prizadevanja drugih organov OZN; je zaskrbljen zaradi omejitev temeljnih svoboščin zagovornikov človekovih pravic oseb LGBTI in poziva EU, naj jim namenijo večjo podporo; meni, da bo več možnosti za spoštovanje temeljnih pravic oseb LGBTI, če bodo imele dostop do pravnih institutov, morebiti prek registriranih partnerskih skupnosti ali zakonskih zvez;

94. poudarja, da imajo manjšinske skupnosti v tretjih državah posebne potrebe in da bi bilo treba spodbujati njihovo polno enakopravnost na vseh področjih gospodarskega, družbenega, političnega in kulturnega življenja;

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/8590.sl08.pdf>

⁽²⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11492-2013-INIT/sl/pdf>

Četrtek, 17. december 2015

Kastno razlikovanje

95. je zelo zaskrbljen nad obsegom in posledicami kastnega razlikovanja in stalnih kršitev človekovih pravic na podlagi kaste pripadnosti, vključno z onemogočanjem dostopa do pravnega varstva in zaposlitve, nenehno segregacijo, revščino in stigmatizacijo; poziva k sprejetju instrumenta EU za preprečevanje in odpravo kastnega razlikovanja; priporoča vključevanje te teme v smernice in akcijske načrte ESZD in Komisije, še zlasti v boj EU proti vsem oblikam diskriminacije ter v prizadevanja za boj proti nasilju nad ženskami in dekleti ter vsem oblikam njihove diskriminacije;

Pravice invalidov

96. pozdravlja ratifikacijo konvencije OZN o pravicah invalidov; ponovno opozarja, kako pomembno je, da države članice in institucije EU to konvencijo učinkovito izvajajo; zlasti poudarja, da je treba načelo splošne dostopnosti in vse pravice invalidov verodostojno vključiti v vse ustrezne politike EU, vključno z razvojnim sodelovanjem, pri čemer poudarja preskriptivno in horizontalno naravo tega vprašanja;

97. spodbuja podpredsednico/visoko predstavnico, naj še naprej podpira proces ratifikacije in izvajanja konvencije OZN o pravicah invalidov v tistih državah, ki je še niso ratificirale oziroma začele izvajati;

98. poudarja, da je mednarodna skupnost položaj invalidk opredelila kot prednostno nalogo; želi spomniti na sklepe urada Visokega komisarja OZN za človekove pravice, ki je izjavil, da bi bilo treba politike in programe za odpravo nasilja nad invalidnimi ženskami in dekleti razviti v tesnem partnerstvu z invalidi, s čimer bi priznali njihovo avtonomijo, in z invalidskimi organizacijami; poudarja, da je treba institucije redno nadzorovati, negovalcem pa zagotoviti ustrezno usposabljanje; poziva EU, naj v svoje politike zunanjega delovanja, sodelovanja in razvojne pomoči, tudi v EIDHR, vključi boj proti diskriminaciji invalidnosti;

Pravice žensk in deklet

99. želi spomniti, da je bila nagrada Saharova za leto 2014 podeljena Denisu Mukwegeju za njegovo izjemno delo z žrtvami spolnega nasilja in stalno zavzemanje za pravice žensk, s čimer je opozoril na uporabo nasilja in spolnega pohabljanja žensk, deklet in otrok kot vojnega sredstva; odločno obsoja vse oblike zlorab in nasilja nad ženskami, dekleti in otroki, zlasti uporabo spolnega nasilja kot vojnega orožja, pa tudi pohabljanje ženskih spolnih organov, poroke otrok, prezgodnje in prisilne poroke, spolno suženjstvo, posilstvo v partnerski zvezi in druge oblike škodljivih tradicionalnih praks; poudarja, da morajo imeti ženske, dekleta in otroci, ki so bili zlorabljeni v konfliktih, dostop do zdravstvene in psihološke oskrbe v skladu z mednarodnim pravom; v zvezi s tem je seznanjen s pismom podpredsednice/visoke predstavnice glede politike humanitarne pomoči, in zlasti o preprečevanju spolnega nasilja ter zagotavljanju ustrezne podpore in dostopa do zdravstvene in psihološke oskrbe za ženske v primerih posilstev v konfliktih; poziva vse države članice Sveta Evrope, naj podpišejo in ratificirajo Istanbulsko konvencijo o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima;

100. poudarja, da mora ESZD izmenjati dobre prakse, da bi se borila proti odsotnosti pravnega varstva za žrtve zločinov, povezanih s spolnim nasiljem; odločno obsoja odsotnost pravnega varstva za ženske v tretjih državah, zlasti kadar so žrtve nasilja na podlagi spola; poziva Komisijo, naj prevzame dejavno vlogo pri pregonu teh zločinov v tretjih državah in – v nekaterih primerih – s strani držav članic; poziva Komisijo, naj sodeluje z ESZD, da bi izboljšala razpoložljivo podporo za žrtve, vključila ukrepe proti nasilju na podlagi spola v humanitarne dejavnosti EU in namenila prednost humanitarnim ukrepom EU, ki so namenjeni boju proti nasilju na podlagi spola in spolnemu nasilju v konfliktih; pozdravlja zavezo EU, da bo sprejela nadaljnje ukrepe v zvezi s svetovnim vrhom za odpravo spolnega nasilja med konflikti, ki je potekal junija 2014 v Londonu, in zato poziva Komisijo, naj sprejme konkretne ukrepe;

Četrtek, 17. december 2015

101. obžaluje odsotnost politik preprečevanja nasilja na podlagi spola, odsotnost podpore žrtvam in visoko stopnjo nezakaznanosti kršiteljev v številnih državah; poziva ESZD, naj s tretjimi državami izmenja primere dobre prakse o zakonodajnih postopkih in programih usposabljanja za policijske in sodne uslužbence ter državne uradnike; poziva EU, naj podpre organizacije civilne družbe, ki se zavzemajo za človekove pravice in spodbujajo enakost spolov v tretjih državah, in tesno sodeluje z mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju enakosti spolov, kot so Mednarodna organizacija dela, OECD, OZN in Afriška unija, da bi ustvarili sinergije in spodbudili krepitev vloge žensk;

102. je globoko zaskrbljen zaradi povečanja nasilja na podlagi spola v številnih delih sveta in vedno pogostejših umorov žensk v Latinski Ameriki, do česar prihaja v okviru vseprisotnega nasilja in strukturne diskriminacije; odločno obsoja nasilje na podlagi spola v vseh oblikah in odvraten zločin umora žensk, pa tudi splošno razširjeno nezakaznanost za te zločine, ki bi lahko spodbudila še več nasilja in ubojev;

103. izraža globoko zaskrbljenost zaradi morebitnih kršitev človekovih pravic, ki vplivajo na ženske in dekleta v begunskih taboriščih na Bližnjem vzhodu in v Afriki, vključno s prijavljenimi primeri spolnega nasilja in neenake obravnave žensk in deklet; poziva ESZD, naj si prizadeva za strožja pravila in dobro prakso v tretjih državah, da bi odpravili neenakost med begunci ne glede na spol;

104. obžaluje, da se več kot polovica svetovnega prebivalstva sooča s plačno diskriminacijo in da v svetovnem merilu ženske zaslužijo med 60 % in 90 % povprečnega zaslužka moških;

105. poziva Komisijo, ESZD in podpredsednico/visoko predstavnico, naj še naprej spodbujajo krepitev političnega in ekonomskega položaja žensk in deklet z vključevanjem enakosti spolov v vse svoje zunanje politike in programe, tudi prek strukturiranih dialogov s tretjimi državami, z javnim opozarjanjem na vprašanja, povezana s spolom, in z zagotavljanjem zadostnih sredstev v ta namen; z naklonjenostjo se seznanja z novim okvirom za enakosti spolov in krepitev vloge žensk za obdobje 2016–2020⁽¹⁾; poudarja, da se je treba osredotočiti na horizontalni steber, katerega cilj je, da Komisija in ESZD učinkoviteje uresničujeta zaveze EU glede krepitev pravic žensk in deklet prek zunanjih odnosov;

106. obžaluje pomanjkanje enakosti spolov v politični sferi; želi spomniti, da so ženske in moški enakopravni in bi morali imeti iste politične pravice in državljanske svoboščine, istočasno pa obžaluje, da so ženske premalo zastopane pri ekonomskem, socialnem in političnem odločanju; poudarja potrebo po učinkovitih zaščitnih mehanizmih za zagovornice človekovih pravic; priporoča, naj se uvede sistem kvot, da bi zagotovili način za spodbujanje udeležbe žensk v političnih organih in demokratičnih procesih, in sicer predvsem kot kandidatke;

107. poziva EU, naj še naprej podpira gospodarsko, družbeno in politično krepitev vloge žensk kot orodja za spodbujanje primernega uživanja njihovih pravic in temeljnih svoboščin ter naj največ pozornosti nameni dostopu deklet do kakovostnega izobraževanja, tudi tistih iz najrevnejših in najbolj zapostavljenih skupnosti; poziva k podpori poklicnega izobraževanja za ženske, zagotovitvi večjega obsega poklicnega usposabljanja na področjih znanosti in tehnologije, razvoju programov usposabljanja na področju enakosti spolov za pedagoške delavce v tretjih državah ter sprejetju ukrepov za preprečevanje prenašanja stereotipov prek izobraževalnega gradiva; odločno poziva EU, naj to prednostno nalogo vključi v vse svoje diplomatske in trgovinske dejavnosti ter dejavnosti na področju razvojnega sodelovanja;

108. poudarja, da mora biti izobraževanje deklet v begunskih taboriščih, na območjih konfliktov in na območjih, na katere vplivajo skrajna revščina in skrajne vremenske razmere, kot so suša in poplave, neprekinjeno;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5690_en.pdf

Četrtek, 17. december 2015

109. spodbuja EU, naj v operacijah SVOP in strukturah OZN za izgradnjo miru še naprej vključuje podporo ženskam in dekletom ter naj si prizadeva za izvajanje in krepitev resolucij Varnostnega sveta OZN št. 1325(2000) ⁽¹⁾ in 1820(2008) ⁽²⁾ o ženskah, miru in varnosti; v zvezi s tem poziva EU, naj na mednarodni ravni podpre priznavanje dodane vrednosti udeležbe žensk pri preprečevanju in reševanju konfliktov, pa tudi pri operacijah za ohranjanje miru, humanitarni pomoči, obnovi po konfliktih in procesih prehoda v demokracijo, ki vodijo k trajnim in stabilnim političnim rešitvam; prav tako poudarja pomen zagotavljanja vseh človekovih pravic za ženske ter prispevanja h kreptitvi njihove vloge, tudi v okviru agende za obdobje po letu 2015 in prek podpore za Pekinška izhodišča za ukrepanje in Istanbulsko konvencijo; pozdravlja podporo EU resolucijam OZN o vprašanih enakosti spolov, zlasti ob upoštevanju vloge svobode izražanja in mnenja pri kreptitvi vloge žensk; pozdravlja sklepe 59. seje Komisije OZN za položaj žensk ⁽³⁾;

110. poziva Komisijo, naj v vse misije EU za opazovanje volitev sistematično vključuje konkretne ukrepe za povečanje udeležbe žensk v volilnih procesih, in sicer v skladu s smernicami EU na tem področju, pri tem pa upošteva sklepe s seminarja visokih strokovnjakov za volitve, ki je potekal aprila 2014 v Bruslju, in uporabi izkušnje iz preteklih misij;

111. pozdravlja prizadevanja ESZD v tretjih državah za okrepitev izvajanja obveznosti in zavez na področju pravic žensk, ki izhajajo iz Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Pekinških izhodišč za ukrepanje ter Deklaracije iz Kaira o prebivalstvu in razvoju v okviru razvojne agende za obdobje po letu 2015;

112. poudarja, da je pomembno, da se ne spodkopavata niti pravni red Pekinških izhodišč za ukrepanje v zvezi z dostopom do izobraževanja in zdravja kot temeljne človekove pravice niti varstvo spolnih in reproduktivnih pravic; poudarja, da univerzalno spoštovanje spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter dostopa do ustreznih storitev prispeva k zmanjšanju smrtnosti dojenčkov in mater; poudarja, da so načrtovanje družine, zdravje mater, preprost dostop do kontracepcije in varen splav pomembni elementi, s katerimi lahko rešimo življenje žensk in jim pomagamo, da si na novo uredijo življenje, če so bile žrtve posilstva; poudarja, da je treba te politike umestiti v osrčje razvojnega sodelovanja s tretjimi državami;

113. meni, da so poroke mladoletnikov kršitev temeljnih človekovih pravic, ki vpliva na vse vidike življenj udeleženi deklet in ogroža njihovo izobraževanje, s tem pa omejuje njihove obete, ogroža njihovo zdravje in povečuje tveganje, da bodo podvržene nasilju in zlorabam;

114. je resno zaskrbljen zaradi pretresljivo hitrega porasta industrije naročanja nevest po pošti od 80. let 20. stoletja; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so zabeleženi številni primeri žensk, ki so bile napadene in/ali umorjene, potem ko so se poročile z moškim kot „neveste po pošti“; obžaluje, da so na spletnih mestih za „naročilo po pošti“ navedena številna mladoletna dekleta, in poudarja, da je treba primere, ko so otroci uporabljeni za spolne namene, šteti za zlorabo otrok;

115. obsoja prakso nadomestnega materinstva, ki spodkopava človekovo dostojanstvo žensk, saj se njihova telesa in reproduktivne funkcije teh teles uporabljajo kot blago; meni, da je treba prakso gestacijskega nadomestnega materinstva, ki vključuje reproduktivno izkoriščanje in uporabo človekovega telesa, zlasti teles ranljivih žensk v državah v razvoju, za finančni ali drugačen dobiček, prepovedati in obravnavati kot nujno v instrumentih na področju človekovih pravic;

Pravice otrok

116. znova poudarja, da je nujno povsod ratificirati in dejansko izvajati Konvencijo OZN o otrokovih pravicah in njene izbirne protokole; poziva vse države, naj se zavežejo k odpravi najhujših oblik dela otrok, kakor so opredeljene v členu 3 Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 182, med drugim suženjstvo otrok, trgovina z otroki, prostitucija in nevarno delo, ki ogroža telesno in duševno zdravje otrok;

⁽¹⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽²⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820\(2008\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820(2008))

⁽³⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/2015/27

Četrtek, 17. december 2015

117. pozdravlja sklepe Sveta o spodbujanju in varstvu otrokovih pravic ⁽¹⁾, sprejete decembra 2014, ter poziva EU, naj še naprej podpira partnerske države v boju proti vsem oblikam nasilja nad otroki, vključno s spolnim izkoriščanjem, in pri krepitvi njihovih zmogljivosti za varstvo pravic otrok; pozdravlja objavo priročnika EU in Unicefa o instrumentih za otrokove pravice na svetovni ravni v letu 2014 ⁽²⁾; je seznanjen z izjavo komisarja za človekove pravice pri Svetu Evrope iz maja 2014 o pravicah interseksualnih otrok;

118. ponavlja zahtevo, naj Komisija predlaga celovito strategijo in akcijski načrt za pravice otroka za naslednjih pet let, da bi v zunanjih politikah EU namenila prednost pravicam otrok, ter na ta način podpre prizadevanja EU za spodbujanje njihovih pravic, zlasti s prispevanjem k zagotavljanju dostopa otrok do vode, sanitarnih storitev, zdravstvenega varstva in izobrazbe, z zagotavljanjem rehabilitacije in ponovnega vključevanja otrok iz oboroženih skupin, z odpravljanjem dela otrok, mučenja, vprašanja čarovništva otrok, trgovine z otroki, porok in spolnega izkoriščanja otrok ter s pomočjo otrokom v oboroženih konfliktih in zagotavljanjem njihovega dostopa do izobraževanja na konfliktnih območjih in v begunskih taboriščih; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj Parlamentu vsako leto poroča o rezultatih, ki jih je prineslo zunanje delovanje Unije, osredotočeno na otroke; izraža pohvalo akciji „Otroci, ne vojaki“ ter poziva EU in države članice, naj povečajo podporo, da bo mogoče do leta 2016 izpolniti cilj ter preprečiti novačenja in uporabo otrok v konfliktnih s strani vladnih oboroženih sil;

119. pozdravlja sodelovanje EU z Unicefom, v okviru katerega je bil oblikovan nabor orodij za vključevanje otrokovih pravic v razvojno sodelovanje ter zagotovljena podpora ključnim razvojnim ciljem tisočletja in programom za zaščito otrok za uresničevanje pravic otrok, zlasti v težavnih razmerah, pa tudi sodelovanje z agencijo UNRWA;

120. pozdravlja dejavno sodelovanje EU s posebnimi poročevalci OZN na področju ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, vključno s posebnim poročevalcem o človekovi pravici do neoporečne pitne vode in sanitarnih storitev, posebnim poročevalcem o pravici do izobrazbe, posebno poročevalko o pravici do prehrane, posebnim poročevalcem o skrajni revščini in človekovih pravicah ter posebno poročevalko o ustreznih bivališčih; pozitivno ocenjuje, da je bilo spodbujanje ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic okrepljeno v večletnem okvirnem programu EIDHR za obdobje 2014–2017, katerega namen je med drugim prispevati h krepitvi sindikatov, ozaveščanju o vprašanih, povezanih s plačo, varovanju zemljišč, spodbujanju socialnega vključevanja prek krepitve ekonomskega položaja ter zmanjšanju ekonomske diskriminacije in nasilja na delovnem mestu;

Krepitev demokracije po vsem svetu

121. poudarja vlogo EU pri varovanju in spodbujanju spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih vrednot v odnosih s širšim svetom; opozarja, da za demokratično ureditev niso značilne le svobodne in poštene volitve, temveč med drugim tudi svoboda govora, tiska in združevanja, pravna država in odgovornost, neodvisnost sodstva in nepristranska uprava; poudarja, da je demokracija neločljivo povezana s človekovimi pravicami ter da se ta dva vidika medsebojno dopolnjujeta, kakor je Svet opozoril v sklepih z dne 18. novembra 2009 o podpori demokraciji v zunanjih odnosih EU; pozdravlja, da je v novem akcijskem načrtu za človekove pravice in demokracijo večji poudarek na dejavnostih za podporo demokraciji;

Varovanje svobode izražanja in krepitev civilne družbe

122. znova poudarja, da je svoboda izražanja ključni element vsake demokratične družbe, saj omogoča razvoj kulture pluralizma, v kateri imajo civilna družba in državljani moč, da od svojih vlad in odločevalcev zahtevajo odgovornost, in spodbuja spoštovanje pravne države; zato odločno poziva EU, naj okrepi prizadevanja za spodbujanje svobode izražanja prek svojih zunanjih politik in instrumentov;

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽²⁾ <http://www.unicef.org/eu/crtoolkit/downloads/Child-Rights-Toolkit-Web-Links.pdf>

Četrtek, 17. december 2015

123. znova poziva EU in njene države članice, naj pozorneje spremljajo vse vrste omejitev svobode izražanja in medijev v tretjih državah ter naj hitro in sistematično obsodijo take omejitve, tudi če je njihov namen legitimen, kot je boj proti terorizmu, državna varnost ali kazenski pregon; poudarja, kako pomembno je zagotoviti dejansko izvajanje smernic EU o svobodi izražanja na spletu in drugje ter redno spremljati njihov učinek; želi spomniti na cilj EU, da bo vsem posameznikom, tako v spletu kot drugje, omogočila in zajamčila enakopraven dostop do informacij in svobodo govora;

124. meni, da informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT) s tem, ko omogoča čim večji dostop do informacij, zagotavlja priložnosti za krepitev človekovih pravic in demokratičnih praks ter za družbeni in gospodarski razvoj; poudarja tudi prispevek IKT k prizadevanjem civilnodružbenih gibanj, zlasti v nedemokratičnih režimih; izraža zaskrbljenost, da nekateri avtoritarni režimi uporabljajo IKT na načine, ki vedno bolj ogrožajo zagovornike človekovih pravic in demokracije; poudarja potrebo po večji podpori na področju spodbujanja svobode medijev, zaščite neodvisnih novinarjev in blogerjev, zmanjšanja digitalne vrzeli in omogočanja neomejenega dostopa do informacij; poziva Komisijo, naj v zvezi z blagom z dvojno rabo v okviru pregleda sistema EU za nadzor izvoza posebno pozornost nameni vidiku človekovih pravic;

Podpora EU zagovornikom človekovih pravic

125. obžaluje, da je civilna družba, vključno z zagovorniki človekovih pravic, po vsem svetu vse bolj na udaru; je globoko zaskrbljen, da vedno več držav, kot so Rusija in nekatere države osrednje Azije, sprejema strogo zakonodajo, da bi zadušile dejavnosti nevladnih organizacij, tako da omejujejo njihov dostop do financiranja iz tujine ter uvajajo obremenjujoče obveznosti poročanja in hude kazni za njihovo nespoštovanje; želi spomniti, da je pravica do združevanja in zbiranja bistven element demokratične, odprte in strpne družbe; poziva k obnovljenim prizadevanjem proti omejevanju in ustrahovanju ljudi, ki po vsem svetu delajo za organizacije civilne družbe, in poziva EU, naj daje zgled pri zaščiti in spodbujanju zadevnih pravic;

126. je zadovoljen, da je podpredsednica/visoka predstavnica v novem akcijskem načrtu znova poudarila zavezanost EU kreptitvi položaja lokalnih akterjev in organizacij civilne družbe, ter poudarja, da civilna družba, vključno z zlasti zagovorniki človekovih pravic, zaradi občutnega krčenja prostora za njeno delovanje potrebuje več pozornosti in prizadevanj s strani EU; zato odločno poziva EU in njene države članice, naj oblikujejo skladen in celovit odziv na velike izzive, s katerimi se sooča civilna družba, vključno z zagovorniki človekovih pravic, po vsem svetu;

127. poziva EU in njene države članice, naj stalno spremljajo primere kršenja svobode zbiranja in združevanja, vključno z različnimi oblikami prepovedi in omejevanja organizacij civilne družbe in njihovih dejavnosti, ter opozarjajo nanje na vseh ravneh političnega dialoga;

128. poleg tega poziva EU in njene države članice, naj uporabijo vsa razpoložljiva sredstva za sistematično opozarjanje na posamezne primere zagovornikov človekovih pravic in aktivistov civilne družbe, ki so v nevarnosti, zlasti tistih, ki so trenutno v zaporu; spodbuja delegacije EU in diplomatsko osebje držav članic, naj še naprej dejavno podpirajo zagovornike človekovih pravic s sistematičnim spremljanjem sojenj, obiskovanjem pridržanih aktivistov in izjavami o posameznih primerih ter kršitve človekovih pravic obravnavajo z ustreznimi sogovorniki; vztraja, da bi se morali višji predstavniki EU, zlasti podpredsednica/visoka predstavnica, komisariji, posebni predstavniki EU in vladni uslužbenci iz držav članic sistematično sestajati z zagovorniki človekovih pravic, kadar obišejo države, v katerih se izvaja pritisk na civilno družbo;

129. pozitivno ocenjuje pomoč EU zagovornikom človekovih pravic in civilni družbi po vsem svetu prek financiranja EIDHR; poudarja, da je treba EIDHR uporabiti zlasti za zaščito zagovornikov človekovih pravic, ki so v največji nevarnosti; poudarja tudi, da bi bilo treba pri podpori zagovornikom človekovih pravic upoštevati predvsem merila učinkovitosti ter da ne bi smeli določati preostrih pogojev; poziva Komisijo, ESZD in delegacije EU, naj zagotovijo pravilno uporabo finančnih sredstev, ki so na voljo za pomoč zagovornikom človekovih pravic;

Četrtek, 17. december 2015

Podpiranje volitev ter krepitev pravne države, neodvisnosti sodstva in nepristranske uprave v tretjih državah

130. pozdravlja napotitev osmih misij za opazovanje volitev in osmih misij strokovnjakov za volitve, ki jih je EU v letu 2014 razposlala po svetu; znova pozitivno ocenjuje, da EU stalno podpira volitve ter zagotavlja pomoč in podporo domačim opazovalcem volitev;

131. opozarja, da se je treba na poročila in priporočila misij za opazovanje volitev odzvati z ustreznimi ukrepi, da bi tako povečali njihov učinek in okrepili podporo EU demokratičnim standardom v državah, ki jih to zadeva;

132. priporoča, naj EU okrepi prizadevanja za oblikovanje bolj celovitega pristopa k procesom demokratizacije, v katerih so svobodne in poštene volitve zgolj ena razsežnost, ter tako pozitivno prispeva h krepitvi demokratičnih institucij in zaupanja javnosti v volitve po vsem svetu;

133. v zvezi s tem ocenjuje kot pozitivno, da se je v letu 2014 v 12 izbranih delegacijah EU začela druga generacija pilotnih projektov za podporo demokraciji, v skladu z zavezo iz sklepov Sveta iz novembra 2009 in akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo iz leta 2012; odločno poudarja pomen teh pilotnih projektov za doseganje večje skladnosti pri podpori demokraciji prek zunanjih politik in instrumentov EU;

134. pozdravlja zavezo Komisije, ESZD in držav članic v novem akcijskem načrtu za človekove pravice in demokracijo, namreč da bodo odločnejše in bolj dosledno sodelovale z organi za izvedbo volitev, parlamentarnimi institucijami, lokalnimi nevladnimi organizacijami, zagovorniki človekovih pravic in organizacijami civilne družbe v tretjih državah, da bi jih bolj vključile v spremljanje volitev in prispevale h krepitvi njihovega položaja in tako okrepile demokratične procese;

135. opozarja, da bi lahko izkušnje Evropske unije, politikov, akademikov, medijev, nevladnih organizacij in civilne družbe ter izkušnje, pridobljene z demokratično tranzicijo v okviru širitvene in sosedske politike, pripomogle k določitvi primerov dobre prakse, ki bi jih nato lahko uporabili za podporo in krepitev drugih procesov demokratizacije po vsem svetu;

136. opozarja, da korupcija ogroža enakopravno uživanje človekovih pravic in spodjeda demokratične procese, kot so pravna država in pravično izvajanje sodne oblasti; opozarja tudi, da je EU zahtevala izključno pristojnost za podpis Konvencije OZN proti korupciji (UNCAC);

137. meni, da bi morala EU na vseh ravneh dialoga s tretjimi državami poudarjati pomen preglednosti in dostopnosti, integritete, odgovornosti in pravilnega upravljanja javnih zadev, javnega proračuna in javne lastnine, kakor določa Konvencija OZN proti korupciji; meni, da korupcija v vseh svojih oblikah ogroža demokratična načela in negativno vpliva na družbeni in gospodarski razvoj; poziva k nadaljnjim ukrepom v zvezi z zahtevo za boljše spremljanje izvajanja Konvencije OZN proti korupciji in k primernemu upoštevanju priporočil OECD; meni, da bi morala EU bolj dosledno in sistematično podpirati tretje države pri soočanju s korupcijo, in sicer s strokovnim znanjem pri ustanavljanju in utrjevanju neodvisnih in učinkovitih institucij za boj proti korupciji, tudi s proaktivnim sodelovanjem z zasebnim sektorjem; priporoča tudi razvoj inovativnih finančnih instrumentov za okrepitev boja proti vsem oblikam korupcije; v zvezi s tem je seznanjen s pozivom za boljše urejanje finančnih transakcij na mednarodni ravni;

138. meni, da bi morala EU okrepiti prizadevanja za spodbujanje pravne države in neodvisnosti sodstva na večstranski in dvostranski ravni; spodbuja EU, naj podpre pravično izvajanje sodne oblasti po vsem svetu s podporo procesom zakonodajnih in institucionalnih reform v tretjih državah; spodbuja tudi delegacije EU in veleposlaništva držav članic, naj sistematično spremljajo sojenja, da bi spodbudili neodvisnost sodstva;

Četrtek, 17. december 2015

Odločnejše ukrepanje Evropskega parlamenta na področju človekovih pravic

139. pozdravlja pregled smernic za medparlamentarne delegacije Evropskega parlamenta za spodbujanje človekovih pravic in demokracije, ki ga je opravila konferenca predsednikov delegacij v sodelovanju s Pododborom za človekove pravice; v zvezi s tem priporoča bolj sistematično in pregledno prakso izpostavljanja vprašanj na področju človekovih pravic na obiskih delegacij v tretjih državah, zlasti posameznih primerov, omenjenih v resolucijah Parlamenta, ter pisnega poročanja o sprejetih ukrepih Pododboru za človekove pravice oziroma poročanja, kjer je to politično upravičeno, na posebni seji;

140. poudarja potrebo po nenehnem obravnavanju najboljših načinov za kar največje možno izboljšanje verodostojnosti, prepoznavnosti in učinkovitosti resolucij Parlamenta o kršitvah človekovih pravic, demokracije in pravne države;

141. spodbuja razpravo o vključitvi različnih orodij, ki so Parlamentu na voljo za podpiranje in spodbujanje človekovih pravic, v enoten strateški dokument, ki bi ga Parlament sprejel na plenarnem zasedanju;

o

o o

142. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, Varnostnemu svetu Združenih narodov, generalnemu sekretarju Združenih narodov, predsedniku 70. generalne skupščine Združenih narodov, predsedniku Sveta Združenih narodov za človekove pravice, visokemu komisarju Združenih narodov za človekove pravice in vodjem delegacij EU.